

S U P L E M E N T

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH

WE SRZODĘ DNIA 3. LISTOPADA ROKU 1762.

Z Londynu d. 5. Października. Pewnie i niezawodnie to teraz twierdzić możemy, że przed przybyciem Xiążąt *de Bedford* i *de Nivernois* do Paryża i Londynu, żadnych jeszcze podpisanych nie było artykułów przedugodnych; Poślowie ci do onych układania są naznaczeni; ale nim do tego przyjdzie, Anglia podobno w przód pokusić się zechce o Kartagenę i o *Porto bello*; albowiem mieć w swojej mocy Jstn Amerykański á szafować skarbaną całej Ameryki, niemal iedno, jest. Byłoby to z uszczerbkiem honoru, gdyby Dwór nasz w okolicznościach terazniejszych zezwolić miał na pokoy taki, o któryby potym Miniſtrowie mogli być pozwani do sprawienia się Narodowi.

Wypis z listu przez Admirala Pocock do Jmci Pana Cleveland pisanego dnia 16. Sierpnia, 1762.

Dnia 28. Lipca okręt *l'Intrepide* przybył z 11. statkami przewozowemi, na których było woysko posiłkowe. Te okręty dnia 11. Czerwca wyszły były z *Nowego Yorku*. Dnia 15. Lipca przed świtem okręt *Chesterfield* ze 4. statkami przewozowemi na haki wiechał przy *Cayo Conſito* na wejściu do Kanału *de Bahama*; ale tam ani flis ani żołnierz żaden nie zginął. *Intrepide* wazajutrz spotkał okręt *Richmond*, którego Kapitań ze 3. statkami przewozowemi powrócił po maytków i żołnierzów znajdujących się na brzegu. Dla prętszego pośpiechu posłałem okręty *l'Echo* i *le Cygnet* i *le Tonnerre* naprzeciw okrętowi *Richmond* po ludzi na onym znajdujących się, á Kapitanowi *Elphinston* Komendantowi okrętu tego przykazałem wziąć z sobą *Cygnet* i popłynąć daley w kanał naprzeciw drugiey dywizyi konwoiu.

Dnia 2. tego Miesiáca *l'Echo* i *Tonnerre* powróciły z drugą dywizyą z 11. okrętów złożoną, która dnia 30. Czerwca wyszła była z *Nowego Yorku*. *Richmond*, *Lezard*, *l'Entreprise*, *Cygnet* i *Porc-Epic* przyplłynęły dnia 8. ze wszystkimi maytkami i żołnierzami z okrętów rozbitych. Kapitań *Banks* doniósł mi, że d. 12. Lipca przy cieśninie między *Maya-Guanna* á piaskami połnocnemi 2. okręty i 3. Fregaty Francuickie ichwyciły 5. statków na-

szych, i na onych wzięły 350. ludzi z Regimentu Armstruthera, á 150. Powiatowych. Wszyscy inni ludzie przybywszy tu w dobrym zdrowiu na ład wysiedli.

Kazałem sporządzić okręty *le Sutherland* i *Doures*, ażeby do Hiszpanii zawiozły Rządce Hawany, *Nicercia* Peruańskiego, i Rządce Kartageny, á potym do Anglii powrócą.

Rejestru zabitych i ranionych maytków do obleżenia użytych niema ieszcze spisane, ale on przyszłę za pierwszą okazyą.

Z *Saxonii* d. 19. Października. Gdy w nocy z 30. Września Królewic Jmć Henryk z Pretschendorfa ustąpił i z wojskiem swoim stanął za ciasnemi drogami przy Hilbersdorfie, tedy przy *Bärwalde* stojący Pułkownik *Schiebel* z Pułkiem swoim tak dzielnie nieprzyjaciela prześladował, że straż pierwsza pod Porucznikiem Azulewiczem i Hussaryą *Schiebelką* napadła na straż tylną nieprzyjacielską, i 6. ludzi á 8. koni schwyciła, bez najmniejszey swoiey straty. Dnia 2. tego Miesiąca gdy Generalowie *Seidlitz* i *Kleist* w 6. Szwadronów Hussaryi, 4. Szwadrony Dragonii i z 1. battallionem Granadyerów ze 2. armatami uderzyli na pierwsze straże *Schiebelkie*, 2. tylko zabili Pocztowych, á Pułk Ułanów *Schiebelkich* z Hussarami za uchodzącym idąc nieprzyjacielem, wzięli w niewolę 1. Unter-Officyera i 5. Hussarów *Kleysta*, á wielu raniwszy do pierwszego swego powrócili miejsca.

Dnia 13. Października nie tylko w Hilbersdorfie przez Rotmistrzów *Takofza* i *Woynieza* z 200. Towarzyszami i z Hussaryą *Schiebelką*, ale też na wszystkich innych miejscach straże nieprzyjacielskie były atakowane, i odpędzone, ale tego razu prócz wielu ranionych, 8. tylko ludzi w niewolę wzięto.

Dnia 15. Pułkownik *Schiebel* wziął rozkaz do rugowania battallionu *Stutterheima* młodszego, pozostałego na folwarku przy Hilbersdorfie gdzie ku obronie miał 4. baterye. Pułkownik mając przydanych sobie 600. ludzi od piechoty Niemieckiey z 4. armatami, przez 200. Kroatów i 300. piechoty battallion ten nieprzyjacielski kazał atakować i po mocnym odporze wyrugował go; Lecz gdy mu na pomoc przyszła liczna jazda, á wieś też z armat była zapalona, nasi cofnęli się. Nie zważając iednak na armaty nieprzyjacielskie Pułkownik do drugiego ataku przystąpił, 6. armat pod Folwark kazał zatoczyć, i za wsparciem Regimentu *Xiążenia* Jmci *Kurlandkiego*, z którym General *Benkendorf* przybył, nieprzyjaciel nakoniec nie tylko z tego miejsca, ale też w nocy następującey z mocnego obozu swojego, á przededniem i z miasta *Freyberga* ustąpić musiał. Pułkownik *Schiebel* z Pułkownikiem *Bielakiem* z obiema Pułkami przy Sznelcarni prze-

dedniem przeprawiwszy się przez Muldę i do Freyberga przy-
szedłszy kiedy jeszcze nie ze wszystkim od nieprzyziaciela było
opuszczone, zaraz ofadzić kazał miasto i magazyn od nieprzyzi-
ciela porzucony. Za wziętą wiadomością od Porucznika Cho-
ieckiego, iż nieprzyziaciel dla zafionienia swojej ucieczki za Frey-
bergiem armaty zatacza, sam tam pobiegł, a Pułkowi swojemu
przez *Losnitz*, Bielackiemu zaś przez *Freybergsdorff* nadeyść kazał,
co sprawiło, że nieprzyziaciel armaty swoje kazał odprowadzić.
W tym gdy Pułkownik *Schiebel* Porucznika Choieckiego i część
Dragonii Królewica Jmci Albrychta pod Komendą Chorążych
Zielińskiego i *Rabenau* przeciwko niemu wyprawił, porzucić mu-
siał 1. armatę, i wóz z amunicją. Tym czasem gdy też oba
Pułki nadeszły i mężnie na nieprzyziaciela nacierały, mocniej-
szego za siebie doznały nieprzyziaciela; bo miał 16. Szwadronów,
a z prawego skrzydła 2. batalionami Granadyerów, z lewego
zaś 1. batalionem piechoty był zafioniony; jednakże gdy tegoż
czasu Generał Leytnant *Goefnitz* z Regimentem Brühlowskim i
Królewica Albrychta na pagórkach przy *Losnitz* stanął, a Gene-
rał *Benkendorff* przez *Freybergsdorff* nadszedł, Pułkownik *Schiebel*
powtórnie na nieprzyziaciela natarł i tak skutecznie, że z pola
ustąpić i aż do *Schirma* uchodzić musiał. Tu mu wiele ludzi po-
bito i raniono, a 120. po większey części od jazdy Kleista w nie-
wolą wzięto; między temi znajduje się Major *Bernard*, przez
Towarzysza *Bohuszewicza* poimany.

Z Pułku *Schiebel*skiego waleczny w każdej okazyi Chorą-
ży *Chalecki* ma rękę z gruchotaną, pod Porucznikiem *Baza-
nowskim* koń zabity. Z tegoż Pułku 5. Towarzyszów, 11. Poczto-
wych zabito, i 20. koni postrzelono: ranionych zaś jest 6. Towa-
rzyzów i 7. Pocztowych. Z Pułku Bielackiego zabitych jest
Towarzyszów 6. Pocztowych 7. koni 17. ranionych Towa-
rzyzów 4. Pocztowych 3.

Gdy dnia 16. Battalion *Likański* od Pułkownika *Schiebela*
odszedł, a on dnia 17. przy *Nieder-Schöna* stanąć musiał, tedy
dnia 19. nieprzyziaciel na wszystkie poczty uderzył, i Kroatów z
miejsca spędził. Oba Pułki *Ułanów* naszych nieprzyziaciela w za-
pędzie wstrzymały, gdy naprzód za pierwszym z armat wystrze-
leniem padł Rotmistrz *Nordheim*, Porucznik *Dzębowski*, i kilka
Hussarów Kleista, a potem gdy *Ułani* zawsze żwawiey na nie-
przyziaciela nacierali, unknąć się musiał, aż pod armaty obozu
swoiego, dokąd od naszych prześladowany, utracił wiele zabi-
tych, ranionych i w niewolą wziętych. W tey potyczce z Puł-
ku *Schiebel*skiego zginął 1. Towarzysz, 2. Pocztowi, a 8. Towa-
rzyzów raniono i 7. koni postrzelono. Z Pułku Bielackiego

zabito 2. Towarzyszdów i 4. koni, a 3. Towarzyszdów raniono z 1. Pocztowym, koni 6. postrzelono.

Z WARSZAWY DNIA 3. LISTOPADA.

Jmć X. Turki Prezydent i Siemiński Marszałek Trybunału Koron: pożegnawszy na dniu onegdajszym Króla Jmci wyiechali do Piotrkowa z tą, zkąd także oddalił się świeżo do swych Dóbr Jmć Pan Mniszek Chorąży Nadw: Koronny.

Po śmierci Jmci Pana Stanisława Brześcińskiego Podczaszego Owruckiego Chorągstwo Husarskie wakujące ostarowane jest Jmci Panu Władysławowi Charczewskiemu Kasztelanicowi Słóńskiemu.

Obserwacyom Astronomicznym, któremi się bawi znaydujący się tu do tych czas sławny Matematyk Jmć X. *Bosovich* wspólnie z Xiędzem Łuskińm Matematykiem tuteyszego *Collegium Soc: JESU*, na wielkiey do tych czas były przeszkodzie dni pochurne i niepogodne; dla których pracowite przygotowania, mianowicie przed zaćmieniem słońca w przeszłym miesiącu czynione, próżne i bez żadnego skutku zostały. Wszakże dzień pierwszy tego Miesiąca, szczęśliwszy był, kiedy zaćmienie Xiężycy tegoż dnia w wieczor przypadające, dla pogodnego zupełnie czasu, doskonale od pomienionych Matematyków widziane, oraz części zaćmionego Xiężycy, z początkiem i końcem tegoż zaćmienia miarkowane były. Ta Astronomiczna Obserwacya (ponieważ miejsca sposobnego w *Collegium* nie było) czyniona jest w Pałacu Xiążęcia Jmci Biskupa Warmińskiego; gdzie nietylko Jmć Pan Posel Francuski, iako w tym Pałacu teraz mieszkający, ale też wiele najpierwszey dystynkcyi Dam i Państwa, dla oglądania tego mądrego widoku znaydowało się.

Podaje się do wiadomości, że u Dworu Pruskiego w Koźlu agituje się Sprawa o Sukcesyę Dóbr Lankuitz między Jmć PP. Fryderykiem Almus de Bandemer Majorem Woysk Pruskich z jednej, a Antonim de Bandemer z drugiej strony. W której że według Ediktales znaydować się w Palszcze mają z płci Męskiej pochodzący Kerszten de Bendemer 1. Martinus Georgius, 2. Christianus Ludovicus, 3. Mathias Jacobus, 4. Venceslaus Almus, 5. Joachimus Hennig, 6. Casimirus Ernestus, którymbym pomieniona sukcesyja należała. Zaczyn tymże termin dzień dziesiąty Januarii Roku przyszłego do stawiania tamże w Sądach Dworu pomienionego, pod odsądzeniem, którzyby nie stawiali jest naznaczony. W czym suplikowano J. O. Trybunałowi Piotrkowskiemu, aby trzecia proklamacya w Piotrkowie z rozkazu Jego uczyniona być mogła. Która że nie takby łatwo doszła do tego należy, do publicznych podana jest wiadomości.